

15 Ιουλίου, 1993

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΛΕΟΝΤΗ ΛΑΛΑΚΟΥΝΑ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 902/92)

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος (Ν. 41/80) — Άρθρο 39 — Σύνταξη χηρείας — Προϋποθέσεις.

Με την προσφυγή αυτή προσβλήθηκε η απορριπτική απόφαση των καθ' ων να μην ικανοποιήσουν το αίτημα της αιτήτριας για παραχώρηση σ' αυτήν σύνταξης χηρείας βάσει του Άρθρου 39 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου (Ν. 41/80).

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

10

Σύμφωνα με το εδάφιο 1 του Άρθρου 39 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, (Ν. 41/80) "Χήρα ης ο σύζυγος κατά τον χρόνον του θανάτου αυτού επλήρωτας προϋποθέσεις εισφοράς διά σύνταξιν γηρατος, δικαιούται εις σύνταξιν χηρείας, εάν αυτή κατά τον χρόνον του θανάτου αυτού συνέζη μετ' αυτού η συντηρηείτο αποκλειστικώς ή κατά κύριον λόγον υπ' αυτού."

15

Το Δικαστήριο δεν μπορεί να αντιληφθεί σε ποιο σημείο είναι τρωτή η επίδικη απόφαση. Αυτό που έχει αποδείξει η αιτήτρια, είναι πως κατά καιρούς την επισκεπτόταν ο μακαρίτης σύζυγός της και της έπαιρνε ψώνια, κάποτε δεν περνούσε το βράδυ στο σπίτι της. Έστω, και αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της πως σε μερικές περιπτώσεις της έδιδε και χρήματα, εντούτοις από την κατάθεση της

20

5 ίδιας και των γειτόνων της, το νόημα που μεταδίδεται είναι πως ο μακαρίτης διατηρούσε φιλικές σχέσεις με τη νόμιμη σύζυγό του, την οποία επισκεπτόταν κατά καιρούς φιλεύοντάς την με μερικά ψώνια. Οι επισκέψεις μάλιστα αυτές, στη διάρκεια των 20 χρόνων που δε συζούσαν, δε φαίνεται να ήσαν συχνές.

10 Τα γεγονότα αυτά καθιστούν την περίπτωση της αιτήτριας πολύ απομακρυσμένη από τις προϋποθέσεις που θέτει το Άρθρο 39 του Νόμου για να δικαιούται σε σύνταξη χηρείας, να συντηρείται δηλαδή "απόκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο απ'αυτόν". Η αιτήτρια, όπως διαπιστώθηκε στην έρευνα διέθετε τους δικούς της οικονομικούς πόρους.

15 Η έρευνα που έκαμε η διοίκηση ήταν πλήρης, ενδελεχής και η απορριπτική της απόφασης το αναπόφευκτο αποτέλεσμα των ανατιλεκτων ευρημάτων της.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

20 Προσφυγή.

25 Προσφυγή με την οποία η αιτήτρια προσβάλλει την απόφαση των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτησή της για παροχή σύνταξης χηρείας.

Τ. Κουμής, για την Αιτήτρια.

Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

30 *Cur. adv. vult.*

35 ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Η αιτήτρια διεκδίκησε σύνταξη χηρείας, βάσει του άρθρου 39 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, 41/80. Η αρμόδια διοικητική αρχή αποφάσισε πως αυτή δε δικαιούται σε τέτοια χορηγία, γιατί δεν πληρεί τις προϋποθέσεις του εδαφίου 1 του άρθρου, που έχει ως εξής:

40 "Χήρα ης ο σύζυγος κατά τον χρόνον του θανάτου αυτού επλήρου τας προϋποθέσεις εισφοράς διά σύνταξιν γήρατος, δικαιούται εις σύνταξιν χηρείας, εάν αύτη κατά τον χρόνον του θανάτου αυτού συνέξη μετ' αυτού ή συντηρείτο αποκλειστικώς ή κατά κύριον λόγον υπ' αυτού."

Η διοίκηση επανεξέτασε, μετά από παράκληση της αιτήτριας,

το διάβημά της, αλλά κατέληξε στην ίδια αρνητική απόφαση. Στη συνέχεια αυτή υπέβαλε ιεραρχική προσφυγή στον Υπουργό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 78 του Νόμου, η οποία όμως απορρίφθηκε. Οι λόγοι της απόρριψης αναφέρονται στην αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερ. 9.11.1992, εμφανίζονται όμως και στο διοικητικό φάκελο που περιέχει τη σχετική έρευνα και τα πορίσματά της.

5

Τα παρακάτω γεγονότα είναι αδιαμφισβήτητα. Η αιτήτρια και ο μακαρίτης σύζυγός της παντρεύτηκαν το 1957 στο χωριό Άγιος Σέργιος της επαρχίας Αμμοχώστου. Ο σύζυγός της απέθανε από ανίατη ασθένεια στις 18.10.1991. Τα τελευταία 20 χρόνια όμως πριν από το θάνατό του, ο μακαρίτης συζούσε με άλλη γυναίκα, με την οποία απέκτησε και δύο παιδιά. Με τη νόμιμη σύζυγό του, την αιτήτρια, δεν είχε παιδιά. Η ίδια μάλιστα λέγει σε κατάθεσή της που έδωσε στη διαδικασία της έρευνας, που αφορά στο επίδικο αίτημά της, πως ο λόγος που την εγκατάλειψε ο σύζυγός της ήταν γιατί δεν ήταν καρπερή.

10

15

Η αιτήτρια ισχυρίζεται πως ο μακαρίτης, μολονότι δε ζούσε μαζί της, την επισκεπτόταν και της έπαιρνε ψώνια, της έδιδε χρήματα, και μάλιστα μερικές φορές περνούσε το βράδυ μαζί της. Γι' αυτό και ο δικηγόρος της εισηγείται πως πληρούνται οι πρόνοιες του άρθρου 39 του Νόμου. Οι ισχυρισμοί της αιτήτριας πιστοποιούνται και από γείτονές της σε καταθέσεις που έδωσαν. Μια γειτόνισσα μάλιστα λέγει πως και η ίδια ευεργετήθηκε μερικές φορές όταν η αιτήτρια της έδωσε ψάρια, από αυτά που της έπαιρνε ο σύζυγός της.

20

25

Από 6.1.1991 ο μακαρίτης έπαιρνε σύνταξη ανικανότητας, ύψους £85, και στη σχετική αίτησή του δήλωσε ως εξαρτωμένους του τη γυναίκα με την οποία συμβίωνε, καθώς και τα δύο παιδιά που απέκτησε με αυτή. Η διοίκηση, αφού αξιολόγησε τα πιο πάνω στοιχεία, έκρινε πως δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του Νόμου.

30

35

Δεν μπορώ πράγματι να αντιληφθώ σε ποιο σημείο είναι τρωτή η επίδικη απόφαση. Αυτό που έχει αποδείξει η αιτήτρια είναι πως κατά καιρούς την επισκεπτόταν ο μακαρίτης σύζυγός της και της έπαιρνε ψώνια, κάποτε δε περνούσε το βράδυ στο σπίτι της. Έστω, και αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της πως σε μερικές περιπτώσεις της έδιδε και χρήματα, εντούτοις από την κατάθεση της ίδιας και των γειτόνων της το νόημα που μεταδίδεται είναι πως ο μακαρίτης διατηρούσε φιλικές σχέσεις με τη νόμιμη σύζυγό του,

40

την οποία επισκεπτόταν κατά καιρούς φιλεύοντας την με μερικά ψώνια. Οι επισκέψεις μάλιστα αυτές, στη διάρκεια των 20 χρόνων που δε συζούσαν, δε φαίνεται να ήσαν συχνές.

- 5 Έχω τη γνώμη πως τα γεγονότα αυτά καθιστούν την περίπτωση της αιτήτριας πολύ απομακρυσμένη από τις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 39 του Νόμου για να δικαιούται σε σύνταξη χηρείας, να συντηρείται δηλαδή "αποκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο απ' αυτόν". Η αιτήτρια, όπως διαπιστώθηκε στην
- 10 έρευνα διέθετε τους δικούς της οικονομικούς πόρους.

- Οι νομικοί ισχυρισμοί που προβάλλει ο δικηγόρος της αιτήτριας αναφορικά με τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας και η επ' αυτού επίκληση του άρθρου 76 του Νόμου, δεν ευσταθούν. Το
- 15 άρθρο εφαρμόζεται στα ζητήματα που καταλογίζονται στο εδάφιο 1. Αίτημα για σύνταξη χηρείας δεν περιλαμβάνεται σε αυτά τα ζητήματα.

- Η έρευνα που έκαμε η διοίκηση ήταν πλήρης, ενδελεχής και η
- 20 απορριπτική της απόφασης το αναπόφευκτο αποτέλεσμα των αναντίλεκτων ευρημάτων της.

- Η προσφυγή απορρίπτεται, αλλά υπό τις περιστάσεις δε γίνεται οποιαδήποτε διαταγή για τα έξοδα.
- 25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.